

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 13. avgusta 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 94.

Vilko Weixl:

Naše trgovske nadaljevalne šole.

Trgovstvo, posebno v Sloveniji, se že dlje časa peča s vprašanjem, kako dvigniti naš trgovski naraščaj do višje stopnje, kako omogočiti naraščaju čim popolnejšo strokovno usposobljenost. S tem vprašanjem se je v preteklem letu posebno intenzivno bavila tudi Zveza trgovskih gremijev ter je na svojem zadnjem obnem zboru storila začetne, a zelo važne sklepe. Ti sklepi vsebujejo soglasno zahtevo:

1. da mora vsak, kdor hoče biti sprejet kot učenec v katero trgovino, dokazati, da je dovršil najmanj dva razreda srednje šole;

2. da mora pri vstopu predložiti zdravniško spričevalo o svoji telesni sposobnosti;

3. da mora vsak učenec med učno dobo obiskati trgovsko nadaljevalno šolo in

4. da položi pred oprostitvijo vsaj praktični izpit pred posebno komisijo.

Z uvedbo gornjih sklepov bi bil storjen prvi korak k izboljšanju trgovskega stanu. Toda ni dovolj, da ostanemo le pri izvršbi teh sklepov, temveč stremeti je tudi še za nadaljnjimi uspehi. Prvi in glavni pogoj je, da se prepreči nadprodukcija ter da se izvežba v resnici le prvovrstni material in le toliko, kolikor ga je sedaj trgovini neobhodno potrebno.

Trgovski gremij v Mariboru je v tem oziru napravil že korak naprej ter so se v preteklem letu storili važni sklepi, kateri se tudi strogo izvajajo in sicer: 1. Trgovci, ki nima trgovske usposobljenosti, sploh ne sme imeti učenca. 2. Stroke, kakor manufaktura, špecerija, železo ne smejo sprejeti ženske učne moči (izjema lastni otroci). 3. Trgovci, ki imajo le do dva pomočnika, smejo imeti le po enega učenca in vsi drugi pa največ po dva učenca. V preteklem letu se je zahtevalo dve srednji šoli, letos pa že tri razrede srednje šole. S tem se je nadprodukcija trgovskega naraščaja v Mariboru samem v stvari že vidno omilila.

Prepotrebno je tudi, da se nadalje-

valne šole, to je način pouka v teh šolah preustroji. Sedanji prvi razred ni bil drugakega kakor ponavljalnica ljudske (osnovne) šole. Ta torej sedaj odpade, ter se določi učni načrt drugega razreda za prvi razred in tretjega razreda za drugi razred. Treba je torej za tretji razred popolnoma nov učni načrt, ki naj nudi učencu pouk o končni praksi, ki mu je potreben, da postane v svoji stroki izvežban trgovec. V ta učni načrt naj bi se sprejelo: 1. Natanko blagoznanstvo po strokah. 2. Carinsko tarifiranje ter spoznavanje carinskih zakonov. 3. Poštne in železniške tarife in pristojbine. 4. Obrtni red ter obrtni zakon. 5. Državno pravo. 6. Ravnanje z blagom. 7. Praktično vežbanje v postrežbi itd. — Trgovski gremij v Mariboru vodi že skozi celo leto praktične izpite in se je prišlo do prepričanja, da so taki izpiti velikega pomena. Pri tem se je ugotovilo, da je naš naraščaj v blagoznanstvu najmanj poučen, kar bi moralo biti glavni pogoj za dobrega trgovca. Gremij se je pa tudi prepričal, da so praktični izpiti uspešni le v dotični trgovini, kjer se učenec uči, nikakor pa v drugih prostorih. Pri zgoraj navedenem učnem načrtu tretjega razreda pa bi se praktičen izpit za posameznika lahko vršil v šoli in sicer za vse naenkrat koncem šolskega leta.

Mi moramo slediti v tem oziru drugim državam, ki polagajo danes največjo važnost na praktično usposobljenost trgovca. V Nemčiji n. pr. imajo danes celo v trgovskih Akademijah urejene kompletne trgovine, kjer se vadijo in vežbajo v prodaji itd. Tak absolvent lahko vstopi v vsako podjetje kot vsestransko izvežban in dober uslužbenec.

Naša parola naj bo vedno: trgovina trgovcu, a ne šušmarjem, ki jemljejo trgovskemu stanu ves ugled. In če dosežemo to, potem smo v popolni meri storili našo dolžnost v čast in procvit danes pri nas žalibog še tako omalovaževanega trgovskega stanu.

met laskavih pohval vseh obiskovalcev.

V Sokolskem domu so v glavnem razstavljeni predmeti živilske obrti. Pod galerijo je postavljen okusno dekoriran paviljon z vinom, pivom in jestvinami. Tu so razstavljeni tudi izdelki sirarjev, prekajalcev, slaščičarjev, lečarjev i. dr.

Poseben oddelek tvori meščanskošolska razstava z risbami, ročnimi deli i. dr., ki so razstavljeni v poslopju meščanske šole. Tu so razstavljeni tudi dela obiskovalcev obrtne nadaljevalne šole v Ljutomeru.

Z razstavo je združena cela vrsta gospodarskih prireditev, ki se bo vršila tekom tedna. Opozorjamo zlasti, da se vrši v sredo, dne 14. t. m. pod vodstvom g. Janka Rajha živinorejske razstava, naslednjega dne, t. j. na praznik 15. t. m. pa priredi Ljutomerska kasačko društvo kasačke tekme, katerih se bodo udeležili dirkači iz vseh delov države. Na ti dve zanimivi prireditvi opozorjamo zlasti vse gospodarske kroge.

Razstavo je posetilo že prvi dan dokaj občinstva in ni dvoma, da bo dosegla povoljen uspeh v gmotnem in moralnem oziru. Podjetnim prirediteljem, agilnemu pripravljalnemu odboru, zlasti njenemu načelniku g. Janku Horvatu, gre za veliko gospodarsko delo, ki ga vršijo s tako ljubeznijo in požrtvovalnostjo, vse priznanje in topla pohvala.

Kam smo največ izvozili v prvem polletju tekočega leta?

Po statistiki, ki jo je izdala o naši zunanji trgovini za prvo polletje t. l. Generalna direkcija carin, zavzema pri udeležbi na našem izvozu tudi v prvem polletju t. l. prvo mesto Italija. V Italijo smo izvozili v tem razdobju 29,8% vsega našega izvoza, dočim je znašala participacija Italije na našem izvozu v istem razdobju lanskega leta 29,6%. Drugo mesto zavzema Avstrija, ki sprejema 14,2% vsega našega izvoza; ta odstotek je znašal v istem razdobju lanskega leta 17,9%. Tretje mesto zavzema Nemčija z 11,4%, in se je tudi izvoz zmanjšal napram lanskemu prvemu polletju, ko je znašal 12,2% našega celokupnega izvoza. Na četrtem mestu je Madžarska z 8,5%, t. j. za 0,2% več kot v istem razdobju lanskega leta. Od našega izvoza pade nadalje 6,0% na Grčijo, ki je tako na petem mestu in sledi ji kot na šestem Češkoslovaška s 6,0% in se je ta kvota zmanjšala za 1,1%.

Nasprotno pa je Češkoslovaška pri našem uvozu na prvem mestu z 16,8%, sledi ji na drugem mestu Avstrija s 16,8%, Nemčija s 14,5% na tretjem, na četrtem Italija z 11,5%, na petem Anglija s 6,3% ter končno na šestem Madžarska s 6,3%.

IZ PROMETA UMAKNJENI KOLEKI.

Na predlog uprave državnih monopolov je minister javnih del podpisal sklep, s katerim se koleki po 500 in 1000 Din sedanje misije pušajo v prometu samo do 14. avgusta t. l. Od 15. avgusta naprej ti koleki ne bodo več predstavljali takšnih vrednosti, a se bodo mogli zamenjati še v roku 20 dni od 15. avgusta dalje po določbah, ki veljajo za take zamenjave.

Industrija in splošna carinska tarifa.

(Referat Ivan Mohoriča, tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, na konferenci zbornice dne 26. in 27. maja t. l. v Novem Sadu.)

(Nadaljevanje.)

22. Ugodnosti za uvoz strojev in surovin.

Glavni del privilegijev, katere daje naša splošna tarifa gospodarskim krogom v svrhu pospeševanja industrije, vsebujejo obče opazke 1 do 6 k XV. delu carinske tarife. V navedenih opazkah se predvideva možnost svobodnega uvoza kompletnih instalacij za tovarniška podjetja, kakor tudi raznih strojev in strojnih delov, v kolikor se ne izdelujejo v državi, in tudi uvoza nekaterih vrst železnega materiala iz post. 536, točki 3 in 4, ki je potreben za izdelovanje, oziroma popravilo strojev, orodja in naprav, železnih konstrukcij in gotovih prevoznih sredstev.

Poleg teh privilegijev, ki se nanašajo na strojne instalacije, predvideva naša carinska tarifa v obliki pripomb k poedinim tarifnim postavkam, da morejo industrijska podjetja pod posebnimi pogoji, ki jih predpisuje minister financ, uvoziti gotove sirovine in polizdelke za industrijsko predelovanje carine prosto, oziroma proti plačilu manjše carine. Takih ugodnosti je v avtonomni carini 26, od tega je v 22 primerih dovoljen svoboden uvoz sirovin in polfabrikatov. Ugodnosti, ki se dajejo na ta način gotovim panogam industrije, so zopet po obsegu in pogojih zelo različne. Pri nekaterih sirovinah in polizdelkih je pogoj za odobrenje carineproste uvoza, da jih ni zadostno v državi, medtem ko je v drugih primerih izdajanje dovoljenj omejeno na čas, dokler se ne prične dotični predmeti izdelovati v državi. Tretja vrsta zopet predvideva svoboden uvoz brez ozira na to, ali jih je dobiti v državi ali ne. Tako je predviden svoboden uvoz pokvarjene masti, ki se denaturira za industrijske svrhe; uvoz ribjega olja in ribje masti iz post. 69, uvoz kafe za izdelovanje celuloide iz post. 100, uvoz industrijskih odpadkov iz post. 147/2 za izdelovanje barv, uvoz sirove nafte in ostankov pri pridobivanju bencina in petroleja za rafinerije, uvoz soli za izdelavo kromove kisline iz post. 206, dokler se ne začne izdelovati v državi, uvoz svinčenega sladkorja iz post. 217 za izdelovanje barv in firneža, nadalje uvoz žakard-kart iz post. 470 za tkalnice, izdelkov iz azbesta za tehnično uporabo iz post. 490, opeke iz nepregorljivega materiala za industrijske potrebe, kakor tudi rezervoarjev in sličnih izdelkov iz kamene mase iz post. 496 za kemično industrijo ter aparatov za preiskovalne svrhe za vrtnanje zemlje iz post. 548.

Za vse vrste industrije je predviden svoboden uvoz predmetov iz bombaža, izvzemši cevi in jermenov, nadalje predmetov iz konoplje in lanu, iz volne, iz svile, iz kavčuka za tehnično uporabo, kar predstavlja zelo važno olajšavo za celokupno industrijo. V obliki posebne ugodnosti je svoboden tudi izvoz odpadkov od bombaža, konoplje in lanu za industrijsko predelovanje iz post. 272 in 288 kakor tudi uvoz bombaževga prediva preko št. 60, kadar ga uvažajo tkalnice, vendar samo tako dolgo, dokler se ne prične izdelovati v državi.

Otvoritev obrtno-industrijske in kmetijske razstave v Ljutomeru.

V Ljutomeru se je vršila v nedeljo, dne 11. t. m. otvoritev obrtno-industrijske in kmetijske razstave. Slovesni akt otvoritve je izvršil predsednik razstavnega odbora in Obrtnega in trgovskega društva v Ljutomeru, slikarski mojster gosp. Janko Horvat, ki je v izbranem govoru povdarjajoč gospodarsko važnost prireditve, pozdravil navzočne zastopnike, med njimi oblastnega komisarja g. dr. Josipa Leskovarja, zastopnika Kmetijske družbe g. inž. Laha, zastopnika štajerskih obrtniških organizacij g. Jakoba Zadravca iz Središča, predsednika konjerejskega društva g. L. Petovarja i. dr. Predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelačin ml., ki je bil nepričakovano zadržan in se otvoritve ni mogel udeležiti, je poslal svoje častitke in pozdrave ob važni gospodarski prireditvi brzojavno. Generalni tajnik Zbornice TOI g. dr. Windischer je poslal ob tej priliki razstavnemu odboru naslednji brzojavni pozdrav:

»Iskreno se radujem smotrenega stremljenja Vašega za gospodarskim napredkom pa Vas ob slovesni otvoritvi razstave, koja zgovorno priča o uspešnem složnem delu kmečkih in obrtnih gospodarjev v Ljutomeru in njega gospodarskem okolju, prisrčno pozdravljam. — Generalni tajnik dr. Fran Windischer.«

Po izvršeni otvoritveni formalnosti je pozdravil navzočne v imenu mesta župan g. Fric Zemljič, nakar so si vsi ob sviranju ljutomerske godbe ogledali razstavo, ki je deloma v zgradbi drž. meščanske šole, deloma v Sokolskem in deloma v Katoliškem domu.

Dočim je v Katoliškem domu razvrščena kmetijska razstava, ki obsega kmetijske in sploh gospodarske stroje, žitarice, sadeže in vino, je v poslopju meščanske šole posebna obrtniška razstava, kjer vzbujajo razni izdelki priznanih naših obrtnikov splošno pozornost in so pred-

Pri praktični uporabi in izkoriščanju teh ugodnosti pride mnogokrat do gotovih težkoč zlasti v pogledu tolmačenja samih odredb, a razen tega tudi iz razlogov, ker so te olajšave vezane na gotove tarifyne številke, pa je zato vsak liberalnejši postopek, kakor bi bil včasih v konkretnih primerih potreben, pri reševanju takih prošelj izključen.

Samo polovico carine se plača za uvoz kartona iz tekstilnih materij za izdelovanje strešne lepenke iz post. 442, za uvoz rotacijskega papirja za tiskarne, za uvoz železne robe iz post. 536/3 in 4, kakor tudi iz post. 537/1 a, dokler se ne prične izdelovati v zadostni količini v državi. Ker se statistika blaga, ki uživa ugodnosti, ne vodi posebej, gospodarska javnost ni v stanju, da bi pregledala in ocenila, do kakšne mere se izkoriščajo ti privilegiji napram splošnemu uvozu dotičnega blaga. Bilo bi zato želeli, da se v bodoče objavlja tudi ta statistika kakor tudi posebna statistika uvoza za predelovanje.

23. Potreba zakona o pospeševanju industrije.

S temi ugodnostmi je nekaterim panogam industrije delo v mnogočem olajšano. Ker pa je število teh industrij omejeno, izgleda, da so te ugodnosti enostransko prikrojene. Ostale industrije, ki za uvoz svojih polizdelkov in gonilnih sredstev ne uživajo takšnih privilegijev, si zato naravno prizadevajo, da bi prišle v vrste privilegiranih in da bi se princip pogodovanega uvoza sirovin in polfabrikatov pod takimi pogoji razširil tudi nanje, ker so z likvidacijo prejšnjega obsežnega razpisa št. 61.602 iz leta 1922, ki je omogočal svoboden uvoz velikega števila potrebščin, prišle v mnogo težje prilike. V ostalem pa omogočuje splošna tarifa razen teh špecijskih ugodnosti brezpogojno svoboden uvoz blaga pri 126 carinskih postavkah ter je torej s tem največji del sirovin že danes oslobojen od plačanja carine.

Dajanje ugodnosti industriji v pogledu uvoza sirovin, odpadkov in pomožnega materiala je treba po našem mnenju v vsaki tarifyni sistematično izvesti in to po važnosti poedinih industrijskih panog in z ozirom na njihove konkurenčne odnose napram inozemstvu. Menimo, da bi se to moglo najbolje doseči z donošenjem modernega zakona o pospeševanju industrijske delavnosti, ki so ga naše zbornice že mnogokrat zahtevale in o katerem se je izčrpno razpravljalo na VI. rednem izvozniskem kongresu zbornice in gospodarskih organizacij meseca septembra preteklega leta v Beogradu. Tak zakon je obstojal v kraljevini Srbiji že od leta 1913 in je omogočil, da se je v Srbiji razvila vrlo lepa in obsežna domača industrija. Tudi naša sosednja Bolgarija je donesla v letu 1927-1928 slične zakone ter stremi z vsemi sredstvi, da izpopolni industrijsko organizacijo do celote, ki jo bo napravila sčasoma vedno bolj neodvisno od inozemstva.

Naravna višina razlike med poedinimi postavkami carinske tarifyne omogočuje danes, da se v naši državi snujejo neke vrste pseudoindustrije, katere uvažajo poedine sestavne dele v razloženem stanju iz inozemstva, jih tu sestavljajo, montirajo, oziroma garnirajo in finalizirajo, ter na ta način včasih več zaslužijo kakor industrije ali obrtniki, ki izdelujejo cel proizvod v državi. Tudi tu je potrebna korektura v korist prave domače industrije in proti izigravanju pravega zmisla in namena avtonomne carinske tarifyne.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Eksport Jugoslavije v Avstrijo je znašal v prvi lanskii polovici 56.9 mil. šil., letos 53.9; import Jugoslavije iz Avstrije pa 73.5 in 76.9 milijonov. Bilanca Jugoslavije proti Avstriji je bila torej zelo pasivna.

Zvezni ameriški žitni urad je predlagal ustanovitev žitne prodajne družbe z glavnico 20 milijonov dolarjev. Nova družba naj prodaja žita obstoječih za drug združi iz združenih virov.

Ustanovitev udruženja veletrgovcev z vinom in žganjem.

V »Trgovskem listu« z dne 6. avgusta smo poročali o ustanovitvi sekcije udruženja trgovcev z vinom in žganjem v Ljubljani. Uduženje samo se je osnovalo, kakor smo že pisali, dne 30. junija 1929, in sicer v Beogradu, kjer se je vršila ta dan ustanovna glavna skupščina. Da je bil interes za osnovanje centralne organizacije interesentov te stroke v resnici velik dokazuje to, da so bili na ustanovnem zboru delegati iz vseh pokrajin naše države. Ljubljansko področje so zastopali na zboru gg. Bollafio, Mejač in Levičar, mariborsko pa gg. Pugelj in Brodar.

Predsednik zbora je uvodoma podal navzočim obširno poročilo o položaju, v katerem poudarja, da je vsled slabih prilik pri produkciji, trgovini in konsumu vina in raznih sadnih destilatov prišla tudi produkcija in trgovina z vinom in sadnimi destilati v krizo, ki resno preti, da uniči tisoče in tisoče producentov in trgovcev. Brezpogojno so potrebne nujne mere vseh interesentov te stroke, t. j. producentov in trgovcev in gostilničarjev, da se ta položaj vendar omili, da se čimprej odstranijo vse zapreke, ki ovirajo prodajo naših vin in destilatov, da se prepriča merodajna oblastva o najnujnejši potrebi in da se naši stroki v tej smeri pomaga, ako se ne želi, da propade sto in sto milijonov narodnega premoženja.

Te okolnosti, je povdarjal nadalje referent, so primorale interesente, da so prišli k prepričanju, da je nujno potrebno iskati leka za izboljšanje, kar se pa da doseči samo z vzajemnim in združenim delom. Producentu se stalno govori, da njega ne zadene niti trošarina, niti davek, niti pavšal

in niti takse, ker on tega ne plača, dočim vidimo, da producenta to zelo težko obremenjuje. Gostilničarji in trgovci so s temi javnimi dajatvami tako obremenjeni, da je gostilničar primoran prodajati pijače s 60 do 100% zaslužka, samo da krije vse najpotrebnejše režijske stroške, a o zaslužku se pri tem ne more niti govoriti. Posledica tega je, da mora gostilničar točiti pijače po tako visoki ceni, da konsum stalno pada. V zadnjem času se je ugotovilo, da je konsum padel od 30 do 50%, in to samo zbog povišanih trošarin. Nadaljna posledica padca konsumu je ta, da mora producent vsled nemogočnosti prodaje ceno tako znižati in iti celo pod ceno lastnih produkcijskih stroškov, samo da blago vnovči. To vidimo najbolje tudi po tem, da je cena za vino po uvedbi nove trošarine padla od 20 na 30%, kakor ni bila doslej že 6 do 7 let. Iz tega je razvidno, da je tudi producent močno in indirektno obremenjen in je zato v interesu vseh, da v kontaktu s producenti in solidarno z njimi delujemo na tem, da se vse zapreke odpravijo in da se zniža trošarina na znosno mero, kajti če producent propade, propadejo tudi vinski trgovci. Vsled tega je treba stremeti za tem, da se trošarina na vino, in po možnosti tudi na žganje, zniža, in posebno da se način plačanja trošarine poenostavi, kajti ako ostane pri današnjem stanju, mora vsak trgovec najti stotisoče novih denarnih sredstev, da financira trošarino, da preuredi kleti, a kaj pomeni to, najti in investirati nova sredstva, to zna vsak sam najbolje.

Skupščina je sprejela referat s splošnim odobravanjem in je nato bila poslana udanostna brzojavka Njegovemu Veličanstvu kralju. Izbral se je po kratki debati upravni odbor in sklenile resolucije, o katerih smo v našem listu že podrobno poročali.

Za izobrazbo izseljencev.

V delovnem odboru »intelektualci« avstrijskega kuratorija za gospodarstvenost (Österreichisches Kuratorium für Wirtschaftlichkeit) so razpravljali pred kratkim o pomanjkljivi izobrazbi avstrijskih izseljencev. Države, ki imajo ali so imele kolonije, imajo za izseljence že dolgo časa urejeno pripravljalo službo. Avstrija tega doslej ni imela. Sedaj je imenovani kuratorij podal vodila za bodočo izobrazbo izseljencev. V soglasju z udeleženiimi oblastmi in korporacijami (potovalni urad, kolonizacijska družba, zbornice, šole itd.) bodo kakor mogoče hitro osnovali tečaj za teoretično in praktično izobrazbo izseljencev. Zamišljena je tudi rokodelska izobrazba za posebne namene izseljencev. Na obstoječih učnih zavodih se bo poznavanje inozemstva v

okviru gospodarsko - geografskega pouka bolj upoštevalo kot doslej.

To smo zapisali kot nekako dopolnilo izseljeniškega kongresa v Splitu, ki se je vršil pretekle dni. Pri nas v Jugoslaviji bi morali za izobrazbo izseljencev še bolj skrbeti kot v Avstriji. Stroški se tisočero povrnejo. Kako se drugačno stališče ima izseljenec, ki je že pripravljen, ki mu je vse že kolikortoliko znano! Kako vse drugačne so njegove pridobitne možnosti! Ali pa rokodelci, ki se je že doma navadil na vse to, kar bo v izseljeništvu rabil! Tako pa mora zagrabiti v tujini prav za vsako delo, tudi za najnižje! In tako drugačen socialni ugled imaš, če se znaš uveljaviti, tako ali tako. In s tvojim ugledom raste ugled države, iz katere si prišel. Itd. Skratka: izobrazba izseljencev je v vsakem oziru neprecenljive vrednosti.

REKORDNI IZVOZ PŠENICE IZ JUGOSLAVIJE.

Iz Beograda prihaja sledeče poročilo: Po stagnaciji eksporta v prvem četrtletju tekočega gospodarskega leta se je izvoz pšenice zelo dvignil. Spričo nove dobre letine so producenti svoje stare zaloge hitro spravili na trg, in to tembolj, ker so padle cene jugoslovanske pšenice v juniju pod eksportno pariteto. Tako je dobil eksport v juliju nepričakovane izmere. V rečnih pristaniščih so vlačilce, ki so šli v inozemstvo večinoma preko Brajle, hitro nalagali. Izvedenci sodijo, da je šlo v juliju nad 300 vlačilcev izven države, kar je toliko kot 12.000 vagonov stare in nove pšenice in kar odgovarja sto- in stotimilijonski vrednosti. Ta rekordni izvoz pšenice se bo poznal seveda v trgovski bilanci in se bo z dotokom deviz zboljšal tudi položaj Narodne banke. Izvoz pšenice je bil v veliki meri financiran potom Dunaja in Budimpešte.

Opozorjamo vse cenj. čitatelje na današnje preselitveno naznanilo pisarne odvetnika dr. Drago Marušića in dr. Viktor Vovka v Ljubljani.

STANJE ČEKOVNIH VLOG PRI POŠTNI HRANILNICI.

Po izkazu Poštne hranilnice za mesec julij so čekovne vloge v tem zavedu dosegle 770.8 milijona dinarjev, napram 753.5 milijona dinarjev koncem junija, 651.6 koncem maja in 492.2 koncem aprila. Število računov je v juliju t. l. naraslo od 17.050 na 67.186, od tega v Ljubljani od 5003 na 5044, v Beogradu od 3390 na 3426, v Zagrebu od 5171 na 5214, v Sarajevu od 2732 na 2735 in v Skoplju od 754 na 767.

CARINSKI DOHODKI JULIJA T. L.

Carinski dohodki so v mesecu juliju t. l. znašali 122.4 mil. Din napram 116.5 mil. Din v juniju t. l. in 129.2 mil. Din v juliju lani. Skupno so znašali v tekočem proračunskem letu (t. j. od 1. aprila do 31. julija t. l.) 517.2 mil. dinarjev, dočim je bilo za isto dobo proračunano 492.8 mil. Din, lani pa je bilo v istem času dohodkov 516.9 mil. Din napram 551.6 mil. Din v proračunu za to dobo.

Po svetu

Izgledi za pridelek žatskega hmelja so se v zadnjem času zelo zboljšali.

Kartel kumar v Znojmu so razpustili in imajo sedaj vse njegove tvrdke pri nakupu in prodaji popolno prostost.

Kupčijski zaključki družbe Montecatini so bili v prvi letošnji polovici približno tako ugodni kot lani in upajo za letos na dobiček 100 milijonov lir.

Novo eksportno kreditno zavarovalno družbo so ustanovili v Belgiji. Zastopanih je nekaj bank (tudi Banque de Bruxelles), 5 zavarovalnic in 116 industrijskih tvrdk, glavnica je 17 mil. belg. frankov. V Belgiji je tudi še državna tovarstvena družba.

Položaj belgijske železne industrije označajo kot primeren in ni povoda ne za optimizem in ne za pesimizem.

Commercial Investment-trust, eden največjih na svetu, izkazuje za prvo letošnje polovico čisti dobiček 404 mil. dol. (lani 275) in razdeljuje dividendo 5.59 (4.14) dol. na delnico.

O tekstilnih insolvencah na Ogrskem poročajo zopet o več novih slučajev.

Izgledi pridelka lanu v Nemčiji so prav zadovoljivi; zlasti v Šleziji, središču nemške lanene produkcije, pričakujejo kvalitativno izboren pridelek. Letos bo prišel lan najbrž prej na trg kot druga leta.

Wisp je označba za združene javanske sladkorne producente (Wereinigte Java Suiker Prod.; holandsčina ima včasih w za nemški v in s za z). Upravni svet Wispa se je izrekel za mednarodno sladkorno stabilizacijo in za ustanovitev mednarodnega sladkornega kartela.

Svetovna produkcija svinca izkazuje za lani mesečno povprečnost 138.000 ton; letos v aprilu in maju ca. 145.000.

Svetovna produkcija bakra je znašala lani na mesec povprečno 175.650 ton; letos v maju 180.000 ton, v aprilu 147 tisoč ton.

Svetovna produkcija cinka izkazuje lanske mesečno povprečnost 127.600 ton, letos v maju 123.550 ton, v aprilu 119.000.

Svetovna produkcija eina je dala lani povprečno 17.000 ton na mesec, letošnje številke se gibljejo nekaj nad 15.000 ton.

Število kreditnih upravičencev pri Nemški državni banki je padlo od 62.000 v letu 1913 na 41.000 v letu 1929. Največje je nazadovanje pri trgovcih, dočim je število kmetov danes večje kot pred 16 leti.

Za dvig nemškega eksporta dajejo od 1. julija naprej zopet eksportne kredite iz državnih sredstev.

Fordove delnice so notirale pred kratkim na borzi v Københavnu z 260 odstotki.

Drugo tranšo švedskega vžigaličnega posojila Rumuniji dobi Rumunska Narodna banka 15. t. m. Takole jo bodo razdelili: 2600 milijonov bodo izdali za namene železnic, 2440 mil. za odplačilo državnih dolgov, 500 mil. za gradbo novih cest, 500 mil. za gradbo poljedelskih šol.

Za dvig prometa v pristanišču Antwerp z renskim zaledjem na škodo Rotterdamu je sklenila belgijska vlada, da bo plačala vsem ladjam, ki zapustijo pristanišče s tovorom, od 1. septembra naprej premijo 2.5 fr. za vsako tono žita in 1.5 fr. za vsako tono drugega blaga.

Ameriška plovna družba »United States Lines« bo pričela v prihodnjem letu z gradbo dveh velikanskih ladij z vsebino a 56.000 reg. ton. Stroški za vsako ladjo so proračunjeni na 25 mil. dol., gradbena doba bo trajala tri leta.

V švicarski industriji ur spojitveno stremjenje dobro napreduje. Sedaj so sklenile razne tovarne tudi že prvo lanišno pogodbo.

Hranilne vloge v Češkoslovaški so od leta 1921 do 1. 1928 narasle za več kot 25 milijard Kč. Največji je prirastek pri hranilnicah, ki so svoje vloge več kot podvojile.

V zvezi z novo jugoslovansko tovarno aluminija razmotirajo tudi vprašanje železniške zveze med Mostarom in Splitom.

Amsterdamska sladkorna pogajanja se bodo ob udeležbi Jave najbrž zopet pričela.

Mednarodna vrednota.

Evropa mora nastopiti proti diktaturi dolarja. — Senzacionalni predlogi Darlinga.

V »Neue Zürcher Zeitung« predlaga Darling, direktor londonske Midland-Banke, vpeljavo nove vrednote in ustanovitev mednarodne banke. Pravi, da se peča s temi vprašanji že več kot dvajset let ter da ga je študij poročila reparacijskih izvedencev napotil k pobudi glede izdaje mednarodnih vrednotnih nakazil. V članku beremo med drugim: *Evropa si mora ustvariti novo vrednotno enoto*. Ker zna Evropa ceniti svojo finančno neodvisnost, mora biti za slučaj potrebe pripravljena, da izvede v svojo samoobrambo prelom z dolarjem in da se s tem odtegne abnormnim pogojem, ki vladajo v Zedinjenih državah. Ta odredba bi morala biti že sedaj pripravljena, da bi se mogla tedaj, ko je dosežena kritična točka, brez odloga in na urejen način izvesti. Zedinjene države bi morale potem odločiti, ali se hočejo temu gibanju pridružiti in ali hočejo v Evropi sodelovati ali ne. Najprvo bi morali ustvariti mednarodno vrednotno enoto in osnovati mednarodno banko, ki bi bila v prvi vrsti namenjena Evropi, a bi bila odprta tudi udeležbi izvenevropskih dežel. Znesek mednarodnih vrednotnih nakazil, ki bi jih izdajala banka za mednarodna plačila, naj bi zadostoval za omogočenje izenačilnega gibanja med udeleženi deželami brez denarnih sredstev. S tem bi postalo zlato razpoložljivo za pošiljave v dežele, ki so izven mednarodne banke. Razdelitev mednarodnih vrednotnih nakazil med dežele, pri banki udeležene, bi se mogla pač izvršiti po višini njih sedanjega denarnega obtoka.

ELEKTRIFIKACIJA ZAHODNE SRBIJE.

Beremo iz Beograda: Bivši finančni minister dr. Milan Stojadinović je dospel v družbi dveh Amerikancev kot zastopnik ameriško-jugoslovanskega koncema za elektrifikacijo Jugoslavije v Čačak, da izvede najprvo elektrifikacijo Zahodne Srbije. Napravili bodo v Zahodni Srbiji več električnih central, ki bodo razpolagale s 60.000 KS. Elektrarne bodo preskrbovale s tokom mesta Čačak, Gornji Milanovec, Kragujevac i. dr. ter vse njih okoliške vasi. Dalje bodo porabili tok tudi za elektrifikacijo industrijskih podjetij ter železnice, ki vodi iz Stolaca preko Užic in Višegrada v Sarajevo. Ko bo elektrificirana Zahodna Srbija, bodo prišle na vrsto tudi druge pokrajine Srbije.

NOVA LICHTOVA CENITEV O EVROPSKI PRODUKCIJI SLADKORJA.

F. O. Licht priobča svojo četrto cenitev o evropski sladkorni produkciji; sedaj je tudi Rusija zraven. Proti tretji cenitvi so spremembe nebitne. Ves s sladkorno peso obdelani svet v Evropi ceni Licht na 2.650.000 hektarov proti 2.644.554 lanskim hektarom; na Rusijo pride 784.000 ha proti 760.000, torej ca. 30% vseh ha. Poraba sladkorja od pridelka kampanje znaša 5.617.000 ton, to je proti zadnji kampanji za 4-34% več, proti predzadnji za 13-62%. Vidne zaloge Evrope skupaj z angleškimi so znašale 1. julija t. l. 2.108.000 ton (lani 1.815.000), zaloge Kube 15. junija t. l. 1.050.000 ton (1.017.000), zaloge Zedinjenih držav 19. junija pa 671.000 ton (521.000). Nemčija in Českoslovaška propagirata še kar naprej večjo porabo sladkorja.

AMERIKANCI SO GLEDE CARINSKE NOVELE NAPRAM FRANCIJI NEKO-LIKO POPUSTILI.

Ameriški zastopnik v Parizu je izročil francoski vladi noto o novih ameriških kontrolnih odredbah za import. Noto je prijateljskega značaja. Zlasti je Amerika pripravljena h koncesijam glede uvozne kontrole, s tem da hoče določiti vrednost importiranega blaga po vrednostnih izjavah importerjev in ne po ameriških nabavnih stroških. Pač pa mora imeti Amerika kontrolo nad označbami vrednosti; pripravljena je pa, da izvaja to kontrolo v soglasju s francoskimi produkcijskimi zvezami.

„Ljubljana v jeseni“.

»Ljubljana v jeseni«, kulturna in gospodarska razstava Ljubljanskega velesejma, se vrši od 31. avgusta do 9. septembra t. l.

Ko orumeni listje divnih kostanjevih nasadov, ki obkrožajo sejmišče, si nadene Ljubljanski velesejem zopet praznično obleko in otvori na široko svoja vrata, da pokaže desetletsočrim obiskovalcem iz vseh krajev naše države bogato založeno in pestro kulturno in gospodarsko razstavo »Ljubljana v jeseni«.

Dnevi te prireditve so dnevi veselja in ponosa za vsakogar, ki ljubi našo domovino, ki spoštuje in ceni delo in trud domačih rok, ki se veseli kulturnega in gospodarskega napredka našega naroda.

Oglejte si razstavo »Ljubljana v jeseni« in pohitite potem za dan ali dva v divno okolico med gorske velikane.

Razstava bo obsegala:

I. Kmetijski oddelek.

1. Mlekarski sejem obsega razstavo in prodajo sira, masla in drugih mlečnih izdelkov, namenjen je pa tudi propagandi za mlekopitje, ki se pri nas napram drugim državam še vedno podcenjuje.

2. Vinski sejem nudi razstavo in prodajo namiznega in buteljčnega vina poznanih stajarskih in dolenskih vinskih gor. Vina se točijo za pokušnjo v kozarčkah. Kupčije na debelo se lahko sklepajo na licu mesta.

3. Sejem za med. Čebelarji razstavijo svoj letošnji pridelek in vsakomur se nudi prilika, da se o pravem času preskrbi s potrebno količino tega božjega daru.

II. Vrtnarska razstava ljubljanskih trgovskih in umetnih vrtnarjev naj letos dokaže, da je naše vrtnarstvo na visoki stopnji in da pomeni važno grano umetnostne obrti. Razstavljeno cvetje in zelenje je obiskovalcem naprodaj.

III. Razstava Zoo je letos prirejena v posebno širokem obsegu skoraj 1000 m² razstavnega prostora. Razstava Zoo je plod stotin požrtvovalnih in pridnih rok in prikazuje skoraj popolno celo favno Slovenije. V ličnih kletkah bodo obiskovalce razveselili ptiči pevci, vidijo se male in velike uje, ribe naših sladkih voda, amfibije, reptilije, mali sesavci (glodavci, kune), posebni oddelki so namenjeni eksotičnim pticam, srnam, jelenom, gamsom, volku, lisicam, jazbecem, vidram, divjim mačkam, zajcem in medvedu.

IV. Zadržna razstava.

Glavni zadržni savez, ki je središčnica zadržnih zvez v Jugoslaviji, praznuje letos desetletnico svojega obstoja. V proslavo jubileja je sklenil njegov redni občni zbor, da se bo vršil v Ljubljani za časa »Ljubljana v jeseni« zadržni kongres, na katerem se zberejo vsi zadržarji Jugoslavije v svrhu pregleda doslej izvršenega zadržnega dela in načrtovanja programa za v bodoče.

Slovenske zadržne zveze, ki so članice glavnega zadržnega saveza — Zadržni zvezi v Ljubljani in Celju, Zveza slovenskih zadrž v Ljubljani in Zveza gospodarskih zadrž v Ljubljani — prirede sporazumno ob tej priliki na velesejmu razstavo, ki naj tvori začetek zadržnih razstav in seznanja zlasti udeležence zadržnega kongresa s slovenskim zadržništvom ter prikaže važnost in pomen zadržništva v Sloveniji. Razstava je gotovo ena najbolj zanimivih prireditev »Ljubljana v jeseni«.

V. Razstava pohištva in stanovanjske opreme obsega malone 1000 m² razstavnega prostora. Najraznovrstnejše pohištvo, preproge, svetiljke, zavese, opreme za kopalnice itd. nudijo našim gospodinjam čarobno sliko modernog opremljenega stanovanja in domačnosti. Tej razstavi je priključena tudi razstava slovenske upodabljajoče umetnosti. V razstavljenih interijerih so izvešene umetniške slike, ki odgovarjajo stilu dotičnega pohištva.

VI. Higijenska razstava je razdeljena v šest oddelkov:

1. Splošna higijena.
2. Osebna higijena.
3. Obrtna higijena.
4. Plemenska higijena.
5. Šolska higijena.

VII. Razstava domače obrti nudi pestro sliko domačih obrtnih izdelkov. Poleg najrazličnejših vrst čipk se vidijo

slamniki in cekarji, delo domačih rok. Ribničani razstavljajo in prodajajo svojo suho robo in lončarske izdelke, Belokranjci tko platno in svilo, razni volneni izdelki zaokrožajo celotno sliko.

VIII. Razstava kmetijskih strojev in orodja nudi naših kmetovalcem najboljše pregled modernih pripomočkov za lažje obdelovanje grude. Razni stroji so v obratu, tako da se interese lahko prepričajo o njih delazmožnosti in sestavi.

IX. Razstava industrijskih in obrtnih izdelkov obsega kemično industrijo, izdelke iz železa in jekla, tehnice, orodje, automobile, vozove, glasbila, pletenine, kožuhovino, klobuke, perilo, vezanine, usnjarske izdelke, kosmetiko, tehnične in kemične novosti in radio.

X. Zabavišče.

Vinski in jestvinski oddelek velesejma ne nudi na pokušnjo samo izbranih vin in jestvin domačih živilskih obratov, marveč je pretvorjen v pravcati »Mali Prater«, zabavišče za staro in mlado, kjer se vrte razni vrtiljaki, zabavajo te streljšča, avtodromi in hipodromi, svojo moč in spretnost lahko preizkušate na topovih in metanju obročev, za mal denar si ogledate Liliputance, ljudi, ki niso večji od 1 metra, deklico z Marsa, zamorce, variete, zrealno palačo, iz katere ne najdeš izhoda, itd.

XI. Nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev se bo vršilo v nedeljo, 8. septembra. Zopet bo nastopilo veliko naših fantov-harmonikarjev, med katerimi je nekaj pravih umetnikov. Najboljši bodo nagradjeni z lepimi nagradami in diplomami.

Odveč bi bilo govoriti o pomenu pokrajinskih razstav, kajti že zanimanje in udeležba razstavljalcev in posetnikov kaže, da igrajo v našem gospodarstvu in kulturnem življenju odlično vlogo. Organizatorji so pritegnili letos toliko so-trudnikov in razstavljalcev, da je razstava obseg splošne kulturno-gospodarske prireditve in da se nje pomen ne da preceniti.

Slovenija je gosto naseljena, njeno prebivalstvo se mora z velikim napotom boriti za obstanek. Zato je prav, da tekmujejo med seboj vsi producenti, kajti zdrava konkurenca je tista gonilna sila, ki daje človeštvu moč, da neprestano ustvarja. Na pokrajinskih razstavah pokažemo zunanemu svetu, kaj zmora marljivost in vztrajnost, sami se pa učimo, kako je treba smoteno delati. Pokrajinske razstave so takorekoč splošne revije naših zmognosti, našega kulturnega in gospodarskega razvoja. Zato je dolžnost vsakega poedinca narodne celote, da jih po svojih močeh podpira in s tem dokaže, da zna ceniti požrtvovalnost onih, ki se ne strašijo truda, gmočnih in moralnih žrtv pri organizaciji tako obsežne prireditve.

Razstavljalcem želimo obilo uspeha. Tej naši iskreni želji pa pridružujemo še eno: Da razstava privabi na ogled vse sloje prebivalstva, da si okrepe narodno in stanovsko zavest ob pogledu na uspešno delo tisočero pridnih rok in bistrih glav. »Ljubljana v jeseni« je zadeva ponosa in srca vsakega zavrednega Slovenca.

X. Liberski vzorčni velesejem se vrši od 17. do 23. avgusta 1929. Ta prireditev ima značaj tekstilnega sejma in nudi popoln pregled tekstilne industrije. Na velesejmu je tudi oddelek za tekstilne stroje z najmodernejšimi stroji te stroke, kajti gospodarska tehnika v tekstilnem obratovanju je najvažnejši faktor za tekstilnega producenta. Poleg tekstilnega sejma je tudi tehniški sejem. Za prehod preko češke meje zadostuje potni list brez vizuma. Naša država dovoli 25% popust, Avstrija 25% popust, Českoslovaška pa 33% popust na železnicah.

Nemška industrija porcelana. Da prepreči poslabšanje prodaje, je sklenila nemška porcelanska industrija pred nekaj časa znižanje produkcije. Ta načrt so pa vsled težke izvedljivosti kmalu opustili in so postavili nov program, ki daje prednost boljši kvaliteti na stroške slabše kakovosti. To velja tako za domači kot za inozemski trg. 70% vse produkcijske kapacitete za porcelansko posodo je tej ureditvi menda že pritrdilo, pri 10% računijo z uslavitvijo obratovanja, ostalih 20% upajo še pridobiti.

Ljubljanska borza.

Tečaj 12. avgusta 1929.	Povpr. ševanje	Ponudba
Din	Din	Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22 79	22 85
Berlin 1 M	13 5475	13 5775
Bruselj 1 belga	—	7 9211
Budimpešta 1 pengő	—	9 9485
Bukarešt 100 lei	33 25	33 75
Curich 100 fr.	109 40	109 740
Dunaj 1 šilling	8 0097	8 0397
London 1 funt	—	276 27
Newyork 1 dolar	—	56 875
Pariz 100 fr.	—	222 90
Praga 100 kron	168 20	169 —
Trst 100 lir	—	297 86

Vrednote: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje, denar 170 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 dinarjev; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Goricanne in Medvode d. d., Ljubljana, denar 130 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Tvarnica za dušik d. d., Ruše, denar 275, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 230—270 Din; brzojavni drogovi 240—260 dinarjev; bordonali merkantilni 310 do 380 Din; trami merkantilni 290—330; škorete, konične, od 16 cm naprej 630—650 Din; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 700 Din; škorete, podmerne, od 15 cm 520 do 550 Din; deske—plohi, kon., od 16 cm naprej 540—560 Din; deske—plohi, par., od 16 cm naprej 580—620. — Bukov: Deske—plohi, naravni, neobrobjeni 475—500; deske—plohi, naravni, ostrirobi 750—900 Din; deske—plohi, parjeni, neobrobjeni 650—750; deske—plohi, parjeni, ostrirobi, 950—1150 dinarjev, testoni 450—480; tavolete 1100 do 1150 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 350 do 600 Din; bordonali 1300—1500 Din; deske—plohi, neobrobjeni, boules 1300—1500 Din; deske—plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske—plohi, ostrirobi (podnice) 1200—1300 Din; frizi 1100—1250 Din. — Drva: bukova 21—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Železniški pragovi: 260 m, 14 × 24, hrastovi 50—56 Din. — Oglice: bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Išče se:

1375 komadov tramov, glava—glava, 18 × 24, oblica dopuščena, franko vagon meja via Postojna. — Plačilo pri prevzemu in sicer: 96 kom. 5-50 m, 67 kom. 5 m, 68 kom. 4-50 m, 34 kom. 3-50 m, 10 kom. 3 m, skupaj 275 kom.; dobava v septembru 1929.

37 kom. 6 m, 105 kom. 5-50 m, 21 kom. 5 m, 102 kom. 4-50 m, 10 kom. 3 m, skupaj 275 kom.; dobava do 15. oktobra 1929.

37 kom. 6 m, 105 kom. 5-50 m, 21 kom. 5 m, 68 kom. 4-50 m, 34 kom. 4 m, 10 kom. 3 m, skupaj 275 kom.; dobava v oktobru 1929.

37 kom. 6 m, 126 kom. 5-50 m, 68 kom. 4-50 m, 34 kom. 4 m, 10 kom. 3 m, skupaj 275 kom.; dobava do 15. novembra 1929.

37 kom. 6 m, 126 kom. 5-50 m, 54 kom. 5 m, 14 kom. 4-50 m, 34 kom. 4 m, 10 kom. 3-50 m, skupaj 275 kom.; dobava v novembru 1929.

Išče se:

Bukove železniške pragove za avstrijske železnice in sicer 50% I. kat., 260 m, 16/26, 16 cm; 50% II. kat., 260 m, 16/25, 15 cm. Cena naj se glasi za komad franko vagon jugoslovansko-avstrijska meja.

10 vagonov remeljnov, smreka, jelka, I., II., III., monte, ostrirobi, očeljenih, vezanih (4-krat z žico) v svežnje in sicer: 1 vag. 4 m dolžine, 56 × 38 mm; 1 vag. 4 m dolžine, 66 × 48 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 66 × 48 milimetrov; 1/2 vag. 5 m dolžine, 96 × 48 milimetrov; 1 vag. 4 m dolžine, 48 × 28 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 56 × 38 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 96 × 38 mm; 1 vag. 4 m dolžine, 56 × 33 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 76 × 56; 1/2 vag. 4 m dolžine, 66 × 66 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 56 × 56 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 96 × 76 mm; 1 vag. 4 m dolžine, 12 × 56 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 12 × 48 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 15 × 48 milimetrov. Cena franko vagon meja via Djevdjelija. — Plačilo v Ljubljani.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 265—267-50; bačka nova: uzanaženo blago za promptno dobavo, mlevska vozna, na slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 262-50 do 265 Din. — Koruza: »la plata«: dobava avgust september, zacarinjeno, slovenska posaja, plačilo v 30 dneh, 295—297-50 Din; slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 267-50 do 270 Din; bačka: zdrava, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 260—262-50 Din. — Ječmen: bački: novi, ožimni, 66*67 kg, 217-50 do 220 Din. — Oves: bački, novi, slov. postaja, navadna vozna, 240—245 Din. — Moka: pšenična Og: fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačljivo pri prejemu blaga, 395—397-50 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: 7 vagonov hrastovih drv, 3 vagona pšenice.

Pri »Mariborski koč« so napravili

»Pr hoc«, tako da je obiskovalcem »Porhorja« možnost dana kopati se.

Razno

»Hotel«, nov organ za hotelirstvo. Izšla je prva številka »Hotela«, strokovnega organa za vse hotelirske posle. Revija vsebuje zelo zanimive razprave o hotelstvu, o tujskem prometu, o važnosti hotelskega personala za hotelski obrat, o reklamah v službi modernega hotela in še mnogo drugega zanimivega gradiva. »Hotel« izdaja »Ita«, založba strokovne literature z o. z. v Ljubljani, Dunajska cesta 31. Revija pomeni lep napredek na polju našega strokovnega časopisja in jo priporočamo zlasti našim gostilničarjem. Izhaja dvakrat mesečno in stane 100 Din celoletno.

Otvoritev nove koče na Mirni gori. Podružnica SPD v Črnomlju otvori dne 18. avgusta 1929 novozgrajeni planinski dom na Mirni gori (1048 m) v Beli Krajini, ki bo tu prva postojanka turizma. Kak pomen bo imel ta dom za našo turistiko, ni treba razlagati, pripominjamo le, da bo nudil skrbno zavetišče vsem posetnikom dežele pisane, kjer je toliko prirodnih krasot in še toliko neraziskanega gradiva, da bo vsak lahko prišel na svoj račun. Spored obsega: I. V soboto, dne 17. avgusta t. l. ob 21. uri pri domu kres z umetnim ognjem. II. V nedeljo dne 18. avgusta t. l.: 1. Ob 6. uri jutraj odhod iz Semiča k domu (došle goste pričaka v Semiču na kolodvoru pri prvem jutranjem vlaku delegat podružnice); 2. ob 4. uri pešodhod iz Črnomlja k domu (za one, ki pridejo v Črnomelj dan preje); 3. ob 10. uri sv. maša pri domu, po maši blagoslovitev doma in slovesna otvoritev istega; 4. popoldne pri domu prosta zabava ob sviranju črnomaljske mestne godbe. Za primerna topla jedila (janci na raznju itd.), kakor tudi za mrzla jedila in pijače je preskrbljeno. Kdor misli priti že v soboto zvečer in si zasigurati prenočišče v Črnomlju, naj to javi vsaj do 15. avgusta t. l. podružnici ali v hotel Lakner, Črnomelj. Ob tej priliki Vas še posebej obveščamo, da pojde za bolj slabe pešce poseben vlak gozdne železnice dne 18. avgusta t. l. ob 6. uri iz Črnomlja; od zadnje postaje do doma je še ca. 1 uro hoda. Za vse one, ki ljubijo pešhojo, pa bo prijetneje, če se udeležijo pešhojev ob 4. uri iz Črnomlja oziroma ob 6. uri iz Semiča (iz Črnomlja ca. štiri ure, iz Semiča ca. dve uri); za zunanje goste bo prikladneje, da izstopijo v Semiču ob 5:21 oziroma 5:35 uri. Za 50% popust smo zaprosili. — S planinskim pozdravom! — Odbor.

Dividenda družbe American Locomotive je narasla od 0,2 dol. v prvem lanskem polletju na 2,24 dol. v prvem letošnjem polletju!

Stanje sladkorne pese v Češkoslovaški označa 7% vseh tovarn (lani 2%) kot zelo dobro, 70% (40%) kot dobro, 22% (43%) kot zadovoljivo, 1% (15%) kot slabo. Na podlagi teh izjav se more splošno stanje označiti kot prav dobro.

Borza dela v Mariboru. Od 4. do 10. avgusta t. l. je dela iskalo 90 moških in 135 žensk, 119 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 38 moških in 64 žensk, odpotovalo jih je 34, odpadlo pa 143, koncem tedna jih je ostalo še 531 v evidenci. Od 1. januarja do 10. avgusta pa je dela iskalo 3684 moških in 1989 žensk, praznih službenih mest je bilo 3087, delo je dobilo 1201 moški in 1236 žensk, odpotovalo jih je 837, odpadlo pa 1868.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 14 hlapcev, 20 viničarjev, 6 majerjev, 6 mizarjev, 4 sodarji, 2 kolarja, 4 soboslikarji, 12 železostugarjev, 2 slaščičarja, 10 delavcev za kamnolom (plača od 25 gramov do 25 Din), 3 podkovski kovači, 1 kovač za izdelavo sekir, več vajencev (kovaške, pekavske, usnjarske, kleparske in mizarske obrti), kakor tudi 25 kmečkih dekel, 1 kmečka gospodinja, 3 kuharice k orožnikom in financarjem, 13 kuharic, 34 služkinj, 2 sobarici, 3 varuške, 3 vzgojiteljice, 30 kuharic, sobaric in služkinj za v Švico, 1 otroška vrtnarica, 2 fotografirji, 2 šteparici gornjih delov čevljev, 5 šivilj za obleko, 2 šivilji za perilo, 1 podnatakarica, 1 perfektna korespondentka za slovensko in nemško korespondenco, 2 boljši gospodinji, 2 postrežnici, 2 gostilniški kuharici, 1 prodajalka v trgovino s steklom, 2 tovarniški delavki.

Mariborska Borza dela išče nujno 10 delavcev za kamnolom, plača se 25 gramov do 25 Din, dalje tudi 2 slaščičarja, 2 kolarja, 6 mizarjev in 4 soboslikarje.

Jugoslovanski delavci za Francijo. V petek 9. t. m. ponoči je šel transport od 360 jugoslovanskih delavcev, med temi 30 Slovencev, preko Maribora, Spiefel-da, Gradca, Linca in Passaua v Francijo. Drugi transporti še sledijo.

Dobivanje slanikovega olja na morju. Iz glavnega norveškega mesta Oslo poročajo, da se bo odslej tudi fabrikacija olja iz slanikov premestila iz dežele na

morje. Po vzorcu že več let obstoječih plavajočih prekuhovalnic za kitovo olje bodo zgradili sedaj tudi prekuhovalnice slanikovega olja v obliki nalašč za to napravljenih ladij z Dieslovimi motorji. Ustanovili so veliko delniško družbo, ki je dala v delo že dve taki ladji. Ladje bodo plule v Severno Ledeno morje in v islandsko vodovja, bodo lovile tam kite in slanike in bodo producirali iz njih ribje olje kar na morju. S tem se bo prihranilo izredno veliko časa in stroškov. Neporabni deli gredo takoj nazaj v morje in ni treba vse nepotrebne navlake voziti na suho.

Statistična priporočna knjiga o Češkoslovaški. Pravkar je izdal to knjigo češkoslovaški Statistični državni urad. Vsebuje 673 preglednih inštruktivnih tabel. Knjiga je razdeljena v 20 odstavkov, ki so sledeči: Šolstvo in narodova kultura, poljedelstvo, rudarstvo in plavžarstvo, industrija in obrt, zunanja trgovina, cene, indeksi, življenjski standard, težaji, denarstvo, zavarovalništvo, promet, pravosodstvo, uprava, volitve, vojaštvo in varnostna služba, površina in popis prebivalstva, poklic prebivalstva, gibanje prebivalstva, zdravstvo in telesna vzgoja, socialna statistika, finance, razne narodnogospodarske razmere in mednarodna statistika. Knjiga nudi številčno sliko gospodarskega, kulturnega in javnega življenja, v kolikor se da statistično ugotoviti, skoraj za vse desetletje od postanka republike dalje.

Nenavadno ugodni zaključki v ameriški jekleni industriji. Izkaz družbe Bethlehem Steel za drugo letošnje četrtletje kaže nenavadno ugodne zaključke. Skupni dohodki so znašali 1807 milijona dolarjev proti 1525 milijonom v prvem letošnjem četrtletju in 1077 milijonom v drugem lanskem četrtletju. Relativno še večji je bil dvig pri čistih dohodkih: 1177 milj. dol., 905, 453. Razdeli se na osnovne delnice četrtletna dividenda 1,5 dol. (v prvem četrtletju 1 dol.), prednostne delpice dobijo običaj-

no četrtletno dividendo 1,75 dol. Zaposlenost je izkazana s 100,6%, najvišjim računskim uspehom, proti 91,9% v prvem četrtletju. Predsednik Grace je izjavil, da tudi v bodočih mesecih ni pričakovati pojemanja v povpraševanju po jeklu, temveč da se bo povpraševanje še pomnožilo, zlasti od strani železnic. Exportna kupčija je dosegla rekordni obseg prav tako tudi pri U. S. Steel Corporation.

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeno odeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 16. avgusta t. l. ponudbe za dobavo 38 komadov pasic iz plavljenega železa in 4230 komadov zakovic za mostove. — Obče odeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 17. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov hidrofilne gaze, 300 komadov Kaliko povojev, 1500 kom. ster. izgotovljenih obvez, 30 kg navadne vate v tablah, 400 komadov lesenih votlih deščic iz lipovega lesa. — Uprava državnih monopolov v Beogradu sprejema do dne 20. avgusta t. l. ponudbe za nabavo 2000 kg gumiarabike v zrnu. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

MARIBORSKI TRG DNE 10. AVGUSTA 1929.

Slaninarji so pripeljali iz 10 občin na 18 vozovih 41 zaklanih svinj, 6 telet in 1 telico. (lansko leto ob tem času na 14 vozovih 31 svinj), kmetje pa 14 voz krompirja, 26 voz čebule in 11 voz sadja, kmetice pa okoli 1000 komadov perutnine in drugih domačih živali na trg.

Cene mesu so ostale neizpremenjene, one perutnini in drugim domačim živalim so radi mnoge na trg prinesene množine padle, tako so prodajali piščance po 12-50-25 Din, mlade race in gosi 60-100 Din, domači zajčki 15-25 dinarjev, grlice 30-35 Din za komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompir se je tudi pocenil ter se je prodajal po 6-7 Din za mernik (7½ kg), glavната solata, zeljate glave, ohrovt, kumarce 0,25-1,50 Din za komad. Paradižniki 4-6 Din, fižol v stročju 6-7 Din, čebula 3-4 Din, česen 15-16 Din za kg. Sadje: jabolka in hruške 5-8 Din, breskve 20-28 Din, grozdje 20-24 Din, marelice 16-18 Din za kg, cvetlice 0,20-3 Din, z lonci vred 10-50 Din za komad.

Lončena in lesena roba se je prodajala po dosedanjim ceni 1-100 Din, brezove metle 1,75-4 Din, lesene grablje 8-9 Din za komad, koruzna slama 30 dinarjev za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 7. t. m. so kmetje pripeljali 14 voz sena in 6 voz slame; v soboto 10. t. m. pa 12 voz sena, 5 voz slame in 2 voza stelje na trg. Cene so bile senu 55 do 85 Din, slami 45-60 Din, stelji pa 35 dinarjev za 100 kg.

Odvetnika
Dr. Drago Marušič

in
Dr. Viktor Vovk
v Ljubljani

sta se preselila s svojo pisarno
iz dosedanjih prostorov v Tavčarjevi ul. 4
v pritličje hiše
v Tavčarjevi ulici 1

HALO!

HALO!

OGLEDALA

brušena in nebrušena, v vseh velikostih in oblikah, iz prvostopnega kristalnega stekla, 5-8 mm debelega, kakor tudi navadna »fin« oglekala, 2 mm debela, ter raznovrstno steklo (zrcalno 6- do mm, nadmočno 8-10 mm, tanko 4-5 in pol mm debeline, specialno, alabaster, ledenasto), nadalje upognjene šipe, šipe za izlozbe, vstektevanje v medenino, graviranje raznih ornamentov, tudi po načrtih, montiranje avto šip ter popravila starih, pokvarjenih oglekal, izvršuje po najnižjih cenah

„KRISTAL“ D. D.

tovarne oglekal in brušenega stekla

MARIBOR

Koroška cesta štev. 32
Telefon interurb. 2132

LJUBLJANA VII

Sp. Šiška, Medvedova 38
Telefon interurban 3075

Zahtevajte ponudbe!

Veletrgovna
kolonijalne in
špecerijske robe

IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

ZALOGA sveže
pražene kave,
mletih dišav in
rudninske vode.

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte ceno!

Kvalitativno najboljše

nogavice volnene in flor, rokavice, triko perilo, vestje, puloverje, žepne robce, naramnice, kravate, ovratnike, srajce, razne čipke in vezene, kompletne potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike edino le pri

JOS. PETELINC, Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodli
Na veliko! Telefon 2913. Na malo!

KUVERTA

Tvornica kuvert in
konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - Karlovska cesta št. 2

Trgovci, oglašajte v „Trgovskem listu“!